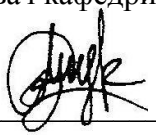
Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри теорії та методик дошкільної освіти

_____Леся ГАЛАМАНЖУК

26 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ

підготовки здобувачів першого бакалаврського рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта. Логопедія
спеціальності 012 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
мова навчання українська

2025-2026 навчальний рік

Розробник програми: І. О. Газіна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик дошкільної освіти

Ухвалено на засіданні кафедри теорії та методик дошкільної освіти

Протокол № 10 від 26 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Галина ВАТАМАНЮК

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. **Мета вивчення навчальної дисципліни:** формувати всебічно підготовленого спеціаліста для ЗДО, здібного на високому рівні організувати та забезпечити математичну підготовку дітей дошкільного віку. Зокрема, формування у студентів знань з науково-теоретичних та психолого-педагогічних основ курсу «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень»; професійних знань, умінь та навичок організації та проведення різних форм роботи з формування та розвитку логіко-математичних умінь дітей різних вікових груп дошкільного навчального закладу; умінь проводити роботу з батьками дошкільнят, вчителями початкової школи з метою забезпечення наступності у формуванні логіко-математичних умінь дітей та готовності дитини до навчання в школі.

2. **Обсяг дисципліни**

Найменування показників	**Характеристика навчальної дисципліни**	
	денна форма здобуття вищої освіти	**заочна форма здобуття вищої освіти**
Рік навчання	2	2
Семестр вивчення	4	3; 4
Кількість кредитів ЄКТС	5	5
Загальний обсяг годин	150 год.	150 год.
Кількість годин навчальних занять	74 год.	28 год.
Лекційні заняття	30 год.	12 год.
Практичні заняття	32 год.	12 год.
Лабораторні заняття	12 год.	4 год.
Самостійна та індивідуальна робота	76 год.	122 год.
Форма підсумкового контролю	**екзамен**	**екзамен**

3. Статус дисципліни – обов'язковий освітній компонент професійної підготовки

4. Передумови для вивчення дисципліни: «Дошкільна педагогіка з історією», «Загальна та дитяча психологія», «Організація ігрової діяльності в дошкільному віці», «Теорія та методика співпраці з родинами».

5. Програмні компетентності навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання, виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій, фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Дисципліна сприяє формуванню у студентів таких компетентностей:

загальних компетентностей (ЗК):

ЗК-03 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК-05 - Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК-07 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК-08 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальних компетентностей (СК):

СК-01 - Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
СК-03 - Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкідльного віку; розвитку логіко-математичної компетентності у дітей раннього і дошкільного віку.
СК-04 - Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).
СК-18 - Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

6. Очікуванні результати навчання з дисципліни:

ПРН-01 - Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
ПРН-04 - Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.
ПРН-05 - Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.
ПРН-06 - Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.
ПРН-12 - Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.
ПРН-18 - Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.
ПРН-20 - Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

7. Засоби діагностики результатів навчання: презентації, написання есе, питання та тестові завдання поточного контролю, модульної контрольної роботи, методи самоконтролю та самооцінки, екзамен, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle та ін.

8. Програма навчальної дисципліни

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**	
	разом	**у тому числі**

		лекційні заняття	**практичні заняття**	**семінарські заняття**	**лабораторні заняття**	**самостійна робота**	**індивідуальна робота**
ЗМ 1.							
Тема Предмет і завдання курсу.	4	2	2	–	–	**-**	
Тема Розвиток і сучасний стан методики.	2		2	–	–	**-**	
Тема Методи та прийоми навчання дітей початкам математики.	4	2	2		–	**-**	
Тема Загально-дидактичні принципи.	4	2	2		–	**-**	
Тема Організація навчання математики в ЗДО. Заняття як основна форма організації навчання математики. Структурні компоненти заняття.	6	2	2		2	**-**	
Тема Наочність при навчанні математики дітей дошкільного віку.	4	2	2	-	-	**-**	
Тема Наступність у роботі закладу дошкільної освіти і початкової школи в математичній підготовці.							
Тема Робота з сім'єю з питань логіко - математичного розвитку дітей і підготовки їх до школи.							
Тема Вікові можливості дітей раннього віку. Зміст і методи роботи в групах раннього віку. Сприйняття і відтворення множин. Особливості сприйняття величини предметів. Ознайомлення з формою предметів. Сприйняття простору. Орієнтування в часі.	12	2	2			8	
Тема Методика формування уявлень про множину, число, лічбу та обчислення. Ознайомлення з цифрами та арифметичними задачами.	18	4	4		2	8	
Тема Формування уявлень про величину.	18	2	2		**2**	10	
Тема Розвиток уявлень про форму предметів та геометричні фігури у дітей різновікових груп.	16	2	2		**2**	10	
Тема Методика формування у дітей просторових уявлень.	14	2	2			10	

Тема Методика формування у дітей часових уявлень.	12	2	**2**			8	
Тема Логіко-математичний розвиток дітей дошкільного віку	14	2	2	–	–	10	
Тема Логічні операції	16	2	2	-	2	10	
Тема Ігри з геометричних фігур	16	2	2	-	2	10	
Разом годин	150	30	32		12	76	

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**						
	разом	**у тому числі**					
		лекційні заняття	**практичні заняття**	**семінарські заняття**	**лабораторні заняття**	**самостійна робота**	**індивідуальна робота**
ЗМ 1.							
Тема. Предмет і завдання курсу.	4	2	–	–	–	2	
Тема. Розвиток і сучасний стан методики	5	–	–	–	–	5	
Тема. Методи та прийоми навчання дітей початкам математики.	5		–	–	–	5	
Тема. Загально-дидактичні принципи.	10	–	–	–	–	10	
Тема. Організація навчання математики в ЗДО. Заняття як основна форма організації навчання математики. Структурні компоненти заняття.	12	2		-		10	
Тема. Наочність при навчанні математики дітей дошкільного віку.	10					10	
Тема. Інноваційні технології логіко-математичного розвитку дітей раннього віку.	4	2	2			-	
Тема. Вікові можливості дітей раннього віку. Зміст і методи роботи в групах раннього віку. Сприйняття і відтворення множин. Особливості сприйняття величини предметів. Ознайомлення з формою предметів. Сприйняття простору. Орієнтування в часі.							

Тема. Методика формування уявлень про множину, число, лічбу та обчислення. Ознайомлення з цифрами та арифметичними задачами.	14	2	2	–	–	10	
Тема. Формування уявлень про величину.	14	2	2	–	–	10	
Тема. Розвиток уявлень про форму предметів та геометричні фігури у дітей різновікових груп.	14	2	2	–	–	10	
Тема. Методика формування у дітей просторових уявлень.	10	–	-	_	–	10	
Тема. Методика формування у дітей часових уявлень.	12	–	2	–	–	10	
Тема 1. Логіко-математичний розвиток дітей дошкільного віку.	12	-	2	–	–	10	
Тема 2. Логічні операції	12	–	-	-	2	10	
Тема 3. Ігри з геометричних фігур	12	–	–	-	2	10	
Разом годин	**150**	**12**	**12**	**-**	**4**	**122**	

9. **Форми поточного та підсумкового контролю**.

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view), «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (зі змінами та доповненнями) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view).

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view).

Вивчення курсу передбачає академічну доброчесність здобувача вищої освіти, відповідальне ставлення до навчання та майбутньої професії. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view) та Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSlMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg

Право та визнання результатів освітньої академічної мобільності регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1loCd22OHJF-z9v5NxyRQgoMNvRDha8KI/view).

Визнання результатів навчання окремих тем курсу шляхом неформальної/інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)

(https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view), якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

Освоєння курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять; активність під час занять; здача завдань у встановлені терміни; бути терпимим, відкритим і доброзичливим; конструктивно підтримувати зворотний зв'язок на всіх заняттях; бути пунктуальним і обов'язковим. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view), Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view) та етичних норм поведінки.

Неприпустимим є пропуски з неповажних причин; користування телефонами під час занять; списування. Якщо в силу будь-яких поважних причин ви були відсутні під час проведення контрольного заходу, вам надається можливість пройти його в додатково призначений викладачем час.

Кількісне оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Денна та заочна форми здобуття вищої освіти

Змістовий модуль		**Екзамен**	**Сума**
Поточний контроль	МКР	40 балів	100 балів
30 балів	30 балів		

Поточний контроль

Поточне оцінювання здійснюється на підставі якісного аналізу теоретичних знань здобувача вищої освіти, виконання студентом практичних завдань та самостійної роботи. Враховується рівень сформованості програмних компетентностей навчання, що містяться в ОПП.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12 балів.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів. Здобувач освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Якщо здобувач освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульну контрольну роботу (МКР), або отримав менше ніж 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види роботи, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного і/або модульного контролю та не допускається до складання екзамену.

10. Критерії оцінювання результатів навчання на навчальних заняттях

Рівні нав-чальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом з курсу на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні»; потреба у безперервній самоосвіті не виявляється. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у самоосвіті не виявляється. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; демонструє окремі, не систематизовані знання; практичні вміння професійної діяльності не сформовані; творчість і самостійність при виконанні професійних завдань відсутні; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті не виявляється. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями з курсу, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; сформовані лише окремі вміння перенесення теорії в практику; професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості майбутнього педагога знаходяться у стадії формування; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє користуватися додатковими джерелами; професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості майбутнього педагога знаходяться у стадії формування; сформовані окремі вміння застосовування теорії на практиці; творчість при виконанні

		професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності ближче до адекватної; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал з курсу, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості, проте окремі з них проявляються ситуаційно; при виконанні професійних завдань творчість не виявляється; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; вміння застосовувати на практиці теорію навчання та виховання сформовані недостатньо; творчість виявляється при виконанні лише окремих професійних завдань; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки; може самостійно опрацьовувати матеріал. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; вміння застосовувати на практиці теорію навчання та виховання в основному сформовані; при виконанні професійних завдань виявляються лише елементи творчості і самостійності; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями з курсу та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; студент переконаний у вагомості творчої спрямованості навчання дітей дошкільного віку; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; готовність до самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та

		аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; студент переконаний у необхідності творчої спрямованості навчання дітей дошкільного віку; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; творчість і самостійність у виконанні професійних завдань; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Самостійна робота

Організація та оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освітиКам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» https://drive.google.com/file/d/1Dzh4W6JnffoEkRh30ks795Q2yKBHFqjb/view

Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; самостійне вивчення окремих теоретичних питань курсу; підготовку до написання модульної контрольної роботи; підготовка до складання екзамену.

Контроль за самостійною роботою здійснює викладач на практичних заняттях та консультаціях. Оцінка за самостійну роботу є складовою загальної оцінки, що виставляється здобувачеві за поточний контроль.

Модульна контрольна робота

МКР передбачає теоретичні питання з дисципліни, практичні завдання, тести.

Мета її написання – виявити знання і вміння з дисципліни, рівень професійного мислення майбутніх спеціалістів, сформованість у них професійно-ціннісних орієнтацій, індивідуальний педагогічний стиль, творчість і самостійність у виконанні.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій (тестовій тощо) формі, з можливим використанням MOODLE.

Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються

такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Науково-педагогічні працівники К-ПНУ, керуючись принципами академічної свободи, мають право вільно обирати методи, засоби навчання та діагностики результатів навчання, впроваджуючи студентоцентроване навчання, дистанційні технології, забезпечуючи індивідуальні освітні траєкторії та якісні освітні послуги відповідно до потреб, особливостей і можливостей здобувачів вищої освіти.

Відповідно МКР можна складати: у формі тестування, відповідей на теоретичні та практичні питання, комбіновані.

Тестові завдання оцінюються у 1 бал за кожну правильну відповідь.

Рівні навчальних досягнень	
високий рівень	28-30
достатній рівень	23-27
середній рівень	18-22
початковий рівень	0-17

Відповіді на теоретичні та практичні питання модульної контрольної роботи оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Рівні навчальних досягнень	**Характеристика знань і умінь здобувача**
високий рівень 28-30	Здобувач вищої освіти у відповідях на варіант МКР демонструє глибокі знання з освітнього компоненту, повною мірою володіє матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основних положень, категоріального апарату тощо, може обґрунтовувати свої судження, аргументуючи правильну відповідь, наводити необхідні приклади, логічно та послідовно формулює текст відповідей на поставлені завдання. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
достатній рівень 23-27	Результати відповідей здобувача вищої освіти на варіант МКР відповідають тим самим вимогам, що й для високого рівня, але при цьому здобувач допускає певні неточності та незначні помилки. Здобувач володіє матеріалом, правильно відповідаючи на поставлені завдання, логічно формулює відповіді, намагаючись аргументувати їх. Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження своїх думок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
середній рівень 18-22	Відповіді здобувача вищої освіти на варіант МКР дозволяють виявити знання і розуміння основних положень предмета, певне володіння категоріальним апаратом, проте характеризуються фрагментарністю, відсутністю повноти та аргументованості. Здобувач допускає помилки при відповідях на питання МКР, не вміє достатньо обґрунтувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень 0-17	Відповіді здобувача вищої освіти на варіант МКР не виявили знань та розуміння основних положень предмета, що спричинило значну кількість помилок або, взагалі, повну/часткову відсутність відповідей. Здобувач не вміє логічно побудувати відповідь, обґрунтовувати свої судження,

	плутається у розумінні категоріального апарату тощо. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Екзамен

Семестровий екзамен – це форма підсумкового семестрового контролю рівня сформованості компетентностей на основі засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як окремий контрольний захід. Семестровий екзамен здобувачі вищої освіти складають під час екзаменаційних сесій.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компонента зарезультатами поточного контролю, не допускається до екзамену.

Здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Вважається, що здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60% від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додають, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компонента FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи:

Науково-педагогічні працівники К-ПНУ, керуючись принципами академічної свободи, мають право вільно обирати методи, засоби навчання та діагностики результатів навчання, впроваджуючи студентоцентроване навчання, дистанційні технології, забезпечуючи індивідуальні освітні траєкторії та якісні освітні послуги відповідно до потреб, особливостей і можливостей здобувачів вищої освіти.

Відповідно екзамен можна складати: у формі тестування, відповідей на теоретичні та практичні питання, комбіновані.

Тестові завдання оцінюються у 1 бал за кожну правильну відповідь.

Рівні навчальних досягнень	
високий рівень	36-40
достатній рівень	30-35
середній рівень	24-29
початковий рівень	0-23

Відповіді на теоретичні та практичні питання екзамену оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Рівні навчальних досягнень	**Характеристика знань і умінь здобувача**
високий рівень	Здобувач виявляє глибокі фундаментальні знання теорії, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання,

36-40 балів	формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
достатній рівень 30-35 балів	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу. Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження своїх думок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
середній рівень 24-29 балів	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень 0-23 балів	Якщо здобувач виявляє незнання окремих частини вивченого матеріалу, вибірково не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач неспроможний виконати стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчальної дисципліни (певного кредитного модуля) упродовж його вивчення.

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, який складає 60% від максимально можливої кількості балів визначеної відповідними нормативними документами К-ПНУ.

Оцінювання навчальних досягнень з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	**Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС**	**Підсумкова оцінка за національною шкалою**
90-100	A (відмінно) Excellent	відмінно
82-89	B (добре)	добре
75-81	C (добре) Good	
67-74	D (задовільно) Satisfactory	задовільно
60-66	E (достатньо) Enough	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля) / Fail	

Здобувачі вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки.

Ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускаються не більше двох разів з кожного освітнього компонента. Відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної поточної успішності.

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

11. **Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.**

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення (комп'ютерний клас із доступом до інтернет), використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайнових відеоконференцій.

12. Рекомендована література:

Основна:

1. Березовська Л. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку : Навчальний посібник. ІваноФранківськ : НАІР, 2022. 252 с. http://surl.li/cvntvn
2. Газіна І.О. Інноваційні технології в освітній діяльності закладів дошкільної освіти: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2021. 210 с.
3. Газіна І.О. Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку : Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2021. 384 с.
4. Ємчик О. Г. Методика логіко-математичного розвитку : методичні вказівки до практичних занять. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 44 с. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21510/1/matloh_metod.pdf
5. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку: парціальна програма. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2021. 48с. https://zayceva.com.ua/wp-content/uploads/2021/09/parczialna-programa-formuvannya-matematychnoyi-kompetentnosti-u-ditej-doshkilnogo-viku-4-5-6-roky-zhyttya.pdf
6. Іщенко Л. В., Підлипняк І. Ю. Формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку засобами ейдетики. Psychology and pedagogy as sciences for the development of the cultural potential of modern society : Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2022. С. 148–194. https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/15336/1/210-Chapter%20Manuscript-12163-1-10-20220429.pdf

7. Максимова О.О., Федорова М.А. Методичне керівництво логіко-математичним розвитком дітей дошкільного віку: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2024. 155 с. http://surl.li/gmuujb
8. Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. Практикум: навчальне видання для фахових молодших бакалаврів зі спеціальності 012 Дошкільна освіта / автор-упорядник Р.Г. Найда. Івано-Франківськ : НАІР, 2023. 124 с. http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/18330/1/Naida.pdf
9. Степанова Т. М., Курчатов А. В. Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку : методичні рекомендації для дистанційного навчання студентів освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2022. 186 с.
10. Сучасні технології формування логіко-математичної та природничо-екологічної компетентності дитини. Методичні рекомендації для здобувачів за спеціальністю «Дошкільна освіта». Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 33 с. https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9e1b1888-fefa-4f92-8685-6a39e242f8e6/content

Додаткова:

1. Баглаєва Н. Обчислювальна діяльність дошкільнят. Палітра педагога. 2001. № 3. С. 10-13.
2. Баглаєва Н. Розвиток логічних умінь дитини. Серіація за величиною, масою, об'ємом, розташуванням у просторі. Дошкільна освіта. 2000. № 10. С. 8-11.
3. Брежнєва О. Числова вежа, або Актуалізуємо математичні знання педагогів. Вихователь-методист дошк. закл. : щоміс. спеціаліз. журн. 2020. № 2. С. 53-56.
4. Доценко А. В., Забашта О. О., Лобанова Н. О., Остапенко А. С. Усі ігри в закладі дшкільної освіти. Харків : Вид. груп «Основа», 2021. 271 с. 7.
5. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку : навч. посіб. СТАТУС, 2021. 296 с.
6. Зайцева Л. Скільки яблук залишилося? або Навчаємо дітей розв'язувати арифметичні задачі. Вихователь-методист дошкільного закладу. щоміс. Спеціаліз. журн. 2020. № 2. С. 57-60.
7. Імбер В. Маленькі геометрики : ознайомлення дітей з геометричними фігурами за методом повного фізичного реагування. Дошкільне виховання. 2020. № 9. С. 3-7.
8. Кіндрат І. Математичний диктант – метод моніторингу компетентності дітей. Вихователь-методист дошкільного закладу : щоміс. спеціаліз. журн. 2021. № 2. С. 22-25.
9. Косенчук О. Г, Новик І. М., Венгловська О. А., Куземко Л. В. Державний стандарт дошкільної освіти : особливості впроваджння. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 240 с.
10. Лисенко Г., Цетковська О. Сім раз відмір, або як навчити дітей вимірювати. Вихователь-методист дошкільного закладу : щоміс. спеціаліз. журн. 2021. № 2. С. 30–33.
11. Ониксимова Т. Лабораторія вимірювань : цикл занять для дітей старшої групи. Палітра педагога. 2021. № 1. С. 14–17.
12. Острань Р., Музика Г. Ігри математичні – цікаві та незвичні : дидактичні ігри для дітей дошкільних груп. Палітра педагога. 2021. № 1. С. 12–13.
13. Підлісна Ю., Мельник Л. Павучок-молодець, математики знавець : заняття з математики за вальдорфською методикою для дітей різновікової групи. Дошкільне виховання. 2020. № 9. С. 14-16.
14. Скрипник В. Пригоди непосидючих одиничок : формування базових уявлень про числа і цифри в дітей дошкільного віку. Дошкільне виховання. 2020. № 9. С. 8–10.

13. **Рекомендовані джерела інформації:**

https://mon.gov.ua/ua	Міністерство освіти і науки України

https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej	Міністерство освіти і науки України
https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita	Міністерство освіти і науки України
moodle.kpnu.edu.ua	Модульне середовище навчанння Кам'янець-Подільського національного університету
http://cabivosp.blogspot.com/2015/09/blog-post_73.html	Електронна бібліотека для вихователя
https://nus.org.ua/questions/novyj-standart-doshkilnoyi-osvity-vidpovidi-na-golovni-zapytannya/	Новий стандарт дошкільної освіти. Відповіді на головні запитання
https://nus.org.ua/articles/novyj-bazovyj-komponent-doshkilnoyi-osvity-shho-vin-proponuye-i-yak-pov-yazanyj-iz-nush/	Новий Базовий компонент дошкільної освіти – що він пропонує і як пов'язаний із НУШ
https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej	Програми розвитку дітей
https://ed-era.com/	Курси. Дослідження і статті.
https://prometheus.org.ua/	Платформа онлайн-курсів
https://www.coursera.support/s/article/000001666-Coursera-for-Ukraine-Initiative?language=en_US	Онлайн-курси на платформі Courséra
https://vseosvita.ua/	Вебінари
https://www.facebook.com/groups/dudaktuka/posts/1926837441023291/	Дидактичні матеріали,посібники та цікавинки для вихователів ЗДО
https://childdevelop.com.ua/worksheets/tag-math-sortpop/	Математика для дітей
https://naurok.com.ua/biblioteka/matematika/typ-12	Конспекти занять для ЗДО з математики
https://www.lycem-do-dytyny.com/zanjattja-z-matematyky/	Цікаві та успішні заняття з математики для дошкільників
https://anelok.in.ua/category/metodychni-posibnyky-dlia-vykhovateliv-dnz/	Методичні посібники для вихователів ЗДО
https://anelok.in.ua/category/plany-konspekty-zaniat/	Плани конспекти занять